

Při nedostatku plynu pomůže kurzarbeit

Jakub Svoboda

Ačkoliv plynu do Česka proudí dost a zásobníky jsou naplněny z 92 procent, ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL) dopracovává návrh nařízení, kterým by vláda mohla aktivovat takzvaný kurzarbeit v případě, kdy by byl vyhlášen stav nouze v plynárenství.

To znamená, že by došlo k vyhlášení takových odběrových stupňů, podle nichž by zaměstnavatelům byly omezeny nebo přerušeny dodávky plynu. Právu to sdělil mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) Jakub Augusta. „Zaměstnavatelům by tak bylo možné částečně refundovat vzniklé mzdové náklady, pokud by jejich zaměstnanci nemohli pracovat,“ uvedl Augusta.

Už loni vláda Andreje Babiše

(ANO) připravila pravidla kurzarbeitu, podle nichž by zaměstnanci mohli být doma až čtyři dny v týdnu, nejvýše ale rok.

„Kurzarbeit by měl možnost využít každý zaměstnavatel ve mzdové sféře, poskytnutí příspěvku nemá být omezeno velikostí podniku ani jeho ekonomickou činností,“ upřesnil Augusta.

„Výše příspěvku činí 80 procent mzdových nákladů, které zaměstnavatelé za dobu trvání této překážky vzniknou. Maximálně je však možné na jednoho zaměstnance poskytnout měsíčně příspěvek do výše 1,5násobku průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí předcházejícího roku. Pro letošek je to 55 571 Kč,“ podotkl.

Není však zřejmé, jak rychle lze mechanismus uvést do pra-

xe. Augusta upozornil, že vzhledem k tomu, že si Evropská komise vymíní jednat až

Příspěvek činí 80 % mzdových nákladů, které zaměstnavatelé za dobu trvání překážky vzniknou

Jakub Augusta, mluvčí MPSV

o konečné podobě každého aktivního nařízení, je možné notifikační proces zahájit až poté, kdy bude na úrovni vlády a tripartity panovat shoda nad konečnou podobou.

„Notifikační proces je tak optimální zahájit až po schválení nařízení vládou. Evropská

komise ale přislíbila operativní jednání a rychlé projednání,“ doplnil mluvčí.

Kurzarbeit podle něj do značné míry kopíruje mechanismy použité v rámci programu Antivirus, z něhož vychází. „Antivirus byl však provizorním, flexibilně přijatým opatřením v době, kdy neexistoval kurzarbeit. Přestože program fungoval úspěšně téměř dva roky, jednalo se o mimořádné provizorní opatření v době pandemie,“ dodal Augusta.

Udrží si lidi

Chystaný kurzarbeit vítají zástupci firem i odborů, i když stále ještě neznají jeho detaily. „Pokud bude dobře nastavený, tak až krize přejde, restart firem, které by jinak své zaměstnance propustily, bude v následné konjunktuře rychlejší,“ řekl Právu

viceprezident Svazu průmyslu a dopravy Radek Špicar.

„Svaz průmyslu a dopravy přijetí kurzarbeitu dlouhodobě prosazuje a sociální partnery upozorňuje na jeho absenci i na tripartitě. Kurzarbeit nicméně vnímáme jako možnost zaměstnavatelů udržet si kvalifikovanou pracovní sílu, nikoliv jako prostředek pro řešení problémů hospodaření firem, toto jsou dvě oblasti, které je třeba oddělit,“ doplnila pro Právo ředitelka Sekce zaměstnavatelské Svazu průmyslu a dopravy Dagmar Kužvartová.

„Je důležité mít spuštění kurzarbeitu připravené a schválené tak, aby ho šlo využít pro neočekávané zásadní situace, jako jsou přírodní katastrofy či právě neovlivnitelný nedostatek plynu,“ doplnila.

Spuštění kurzarbeitu podpo-

ruje i Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS). „V situaci, kdy zejména velké firmy s ohledem na nárůst cen energií avizují, že může docházet k propouštění zaměstnanců, je kurzarbeit jedním z řešení, jak udržet zaměstnanost, tzn. i kupní sílu zaměstnanců,“ sdělil Právu vedoucí socioekonomického oddělení ČMKOS Jiří Vanásek.

V nařízení pro spuštění kurzarbeitu by měla vláda vždy stanovit, na jaké území, odvětví či okruh zaměstnavatelů by se zkrácená práce se státním příspěvkem vztahovala. Určit musí i ukazatele pro posouzení a rozsah výpadku pracovní doby. Kurzarbeit může kabinet vyhlášovat až na půl roku, přičemž prodloužení může být dvakrát, vždy nejvýše o tři měsíce.

Drony, robotické vozy i stíhačka na přehlídce vojenské techniky v Praze

Všemožné typy dronů, ještě více zmodernizovaný tank CV 90, stíhačka, víceúčelová dálkově ovládaná robotická vozidla pro hloubkový průzkum, speciální auta pro armádní a policejní pyrotechniku, obrněný kolový velitelský transportér pro řízení dělostřelecké palby.

To vše se v těchto dnech nejen odborné veřejnosti ukazuje na veletrhu Future Forces Forum, který probíhá od středy do pátku na výstavišti v pražských Letňanech. Vstup je po zaregistrování zdarma.

Prezentují se zde přes dvě stovky vystavovatelů ze dvou desítek zemí, například Lockheed Martin, SAAB, BAE SYSTEMS, Vojenský technický

ústav, Israel Aerospace Industries.

K vidění jsou ruční a těžké zbraně, taktická výstroj, komunikační prostředky, řešení kybernetické ochrany, prostředky pro speciální jednotky. Akce se účastní rovněž vojáci se zkušenostmi ze zahraničních misí.

Prezentuje se zde také Ukrajinský pavilon. Organizátoři počítají s delegací ze čtyřiceti zemí.

Obrněné vozidlo TITUS bylo vyvinuto na podvozku Tatra 6x6 a osazeno bojovou nástavbou od francouzské společnosti Nexter Systems. Česká armáda jich objednala 62 ve třech verzích.

Foto PRÁVO - Petr Hloušek

O český simulátor se zajímá Maďarsko i Vietnam

Jindřich Ginter

Česko patří v Evropě k předním vývojářům leteckých simulátorů pro budoucí stíhače. Potvrdil to značný zájem zdejších a zahraničních vojenských zástupců o nové zařízení v expozici státního podniku LOM Praha na veletrhu vojenských technologií Future Forces Forum v pražských Letňanech.

„Konkrétně tento nový simulátor koncentruje v jednom zařízení všechny možnosti, které umíme a dokážeme připravit v dalších zařízeních vyvíjených vždy na míru,“ řekl Právu Jiří Protiva, ředitel LOM Praha, podniku zřízeného ministerstvem obrany a provozujícího Centrum leteckého výcviku v Pardubicích.

„Jedna věc je naučit se létat, ale druhá umět se stíhačkami bojovat, učit se komunikaci, koordinaci, taktiku. Simulátory

Foto PRÁVO - Petr Hloušek

Ředitel LOM Praha Jiří Protiva v leteckém simulátoru vycházejícím z letounu L-39NG.

vyvíjíme už pětadvacet let. Metodiku výcviku taktiky od nás řada zemí přebírá,“ shrnul pro Právo bývalý velitel letky gripenů a dnes jeden z vývojářů stíhací taktiky a simulátorů Michael Borůvka z VR Group. Ta je dceřinou společností LOM Praha.

Simulátor je opatřen 3D brýlemi. „Je to podobné počítačovým hrám, ale vojenské simulátory pracují s aktuálními mapovými podklady. Nejsou tolik na efekt, ale více na přesnost,“ přiblížil Borůvka.

Simulátory z dílny VR Group lze modifikovat pro všechny typy stíhaček, ten v Letňanech vychází z cvičného Albatrosu L-39NG od Aera Vodochody.

„Primárně tato zařízení vyvíjíme pro Armádu ČR, pro letecký výcvik v Pardubicích. Ovšem zájem o ně nyní projevil Maďarsko a Vietnam a jednáme i s dalšími partnery v rámci NATO,“ dodal Protiva.

LOM Praha koupí L-39NG za 2,1 miliardy

Státní podnik LOM Praha koupí čtyři podzvukové letouny L-39NG od Aera Vodochody. Zaplatí za ně včetně pozárční podpory a vybavení 2,1 miliardy. Stroje, o které LOM Praha dlouhodobě usiluje, budou sloužit k výcviku vojenských pilotů v pardubickém Centru leteckého výcviku (CLV).

„Piloti nyní cvičí na letounech L-39C, kterým v příštích dvou letech skončí technická životnost,“ uvedl Petr Michenka ze sekce rozvoje sil ministerstva obrany.

Zakázkou na nákup nových strojů se už v roce 2019 zabývala vláda, dokončit se ji ale dosud nepodařilo. Smlouva má být podepsána v nejbližší době a první letadlo by státní podnik měl obdržet 27 měsíců od začátku účinnosti smlouvy. (ČTK)

Otočky kolem mimořádné daně zmátly burzu

Jakub Svoboda

Zmatek a propady na burze způsobili včera zástupci vládní koalice, když překvapivě prohlásili, že vláda zavede připravenou mimořádnou daň pro vybrané sektory už letos. Cenné papíry ČEZ, jehož se daň také týká a který většinově vlastní stát, zrána odepisovaly téměř šest procent.

Vedle trhu reagovala i řada ekonomů a právníků, kteří se vůči záměru vymezili, načež vláda odpoledne obrátila a rozhodla, že daň letos nebude a začne platit až příští rok, jak původně avizovala.

Kabinet se usnesl, že společ-

nosti z oblasti výroby a obchodu s energiemi, bankovníctví, petrolejářství a těžby fosilních paliv, které přímo nebo nepřímo vydělávají na nynější energetické krizi, by měly od příštího roku začít platit daň 60 procent ze svých mimořádných zisků.

Přitom ale zástupci hned tří koaličních stran – pirátů, lidovců a TOP 09 – po úterním jednání špiček pětikoalice veřejně oznamovali, že tzv. windfall tax bude firmami odváděna už za letošek, což prudce srazilo ceny akcií na pražské burze.

Jako první o změně termínu psala už v úterý večer na twitteru místopředsedkyně Sněmovny Olga Richterová (piráti). Podob-

ně pak včera ráno hovořil předseda lidovců a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka a po něm i šéf poslanců TOP 09 Jan Jakob.

„Shodli jsme se, že má smysl, aby daň platila i pro tento rok,“ řekl Jakob.

Cenné papíry ČEZ v reakci včera po ránu odepisovaly téměř šest procent a nakonec uzavřely slabší o 4,21 procenta na 740 korunách za akcii.

Investoři se přes den zbavovali i akcií bank. Akcie Erste Bank, mateřské skupiny České spořitelny, klesly o 3,37 procenta na 597 Kč, hodnotu ztrácely i tituly Komerční banky a Moneta Money Bank. Index pražské

burzy PX tak kvůli nejasnostem kolem daně včera oslabil o 2,54 procenta na 1138,26 bodu.

Dohoda padla

Oznámená koaliční dohoda se nakonec po několika hodinách rozpadla v prach. Ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) po odpoledním jednání vlády oznámil, že kabinet trvá na tom, aby daň začala platit až od příštího roku. Počítá se s platností do roku 2025.

„Zvažujeme to i s ústavními právníky a chceme zvolit ústavně-právně bezpečnější a konzervativnější cestu,“ prohlásil Stanjura. Dodal, že evropské nařízení zavedení mimořádné daně

umožňuje už pro letošek a mnohé státy EU ji možná letos zavedou. Vláda se přesto podle jeho slov „v tuto chvíli kloní k variantě účinnosti od 1. ledna 2023“.

Server deníku Tagesspiegel včera napsal, že německá vláda chce odebrat producentům elektrické energie 90 procent z nadměrných a neočekávaných zisků, a to zpětně od března letošního roku. Z takto získaných peněz chce kabinet kancléře Olafa Scholze dotovat ceny elektřiny.

Stanjura včera zároveň informoval, že v době konečného schvalování návrhu státního rozpočtu na příští rok už bude mimořádná daň schválena. Vláda ji ve Sněmovně ve druhém

čtení zahrne do daňového balíčku na příští rok.

Ministerstvo financí windfall tax navrhlo jako šedesátiprocentní daňovou přírůstek na nadměrný zisk. Ten odpovídá podle návrhu rozdílu mezi základem daně a průměrem nákladů základu daně za poslední čtyři roky navýšeného o 20 procent. Stanjura už dřív zdůvodnil plánovanou změnu vybraných sektorů vysokými zisky způsobenými vnějšími příčinami.

Počítá s tím, že by výnos daně příští rok mohl dosáhnout 85 miliard korun. Mají sloužit k pokrytí nákladů na zastropování cen energií pro domácnosti i firmy.